

THE SECOND EPISTLE OF PAUL THE APOSTLE TO TIMOTHY

1 Bik'ehgo'ihi'naán bik'ehgo shíí Paul, Christ Jesus binal'aá nshkíni, Christ Jesus biyi' ihi'naahíí nohwá ngon'aáníí bik'ehgo,

2 Timothy, shiye' dázhó shiɬ nzhóni, bich'j' k'e'eshchii: Bik'ehgo'ihi'naán nohwiTaa, Christ Jesus nohweBik'ehn̄ biłgo biłgoch'oba'íí, la'íí bits'á'dí' aatét'íí la'íí ilch'j'gont'eéhií bee nich'j' goz'qą le'.

3 Nłt'eégo ánásht'jíłgo bígonsıgo, daashitaa n'íí áadaadzaa n'íí k'ehgo Bik'ehgo'ihi'naán bá na'isiid; án ba'ihénsıgo shi'okqąhíí bee nínádishñíhgo, t'lé'gee hik'e jjigee dá'oshkąqah nt'ée;

4 Niñáá tú n'íí bínáshñíihgee k'azhá nániistséh, dázhó naa shiɬ gozhqóq doleeħhíí bighä;

5 Dantsé niwóyé, Lois, áídí' nimaa, Eunice, da'anii bi'odla'íí bínádishñíh, hik'e ni alđó' odla' da'ágát'éhi niyi' begoz'qągo bígonsı go'íí.

6 Áí bighä díí bínánlñíh hásht'jíí, niká' ndin-shníidá' niyi' goljíí doleeħgo Bik'ehgo'ihi'naán naa yiné' n'íí kq' nádnłtħaadgo diltħi'híí k'ehgo dáhiñaa nt'éeego ánílsj.

7 Bik'ehgo'ihi'naán nohwíini' háhgo natsekees doo nohwaidin'qą da; áídá' natsekees nalwodií, koł'ijóóníí, la'íí ídaagondzááníí nohwaidin'qą.

8 Áik'ehgo nohweBik'ehn̄ baa nagoln̄í'go doo bik'e ídaayándżi da, shíí ání bighä ha'ásítínií alđó' shaa nagoln̄í'go doo bik'e ídaayándżi da: áídá' ni

ałdó', Bik'ehgo'ihi'ñań binawodíí bee, yati' baa gozhónihíí bighä nyee'i niniigonł't'éé le';

9 Ání hasdánohwíhezñil, ɬa'íí godiyiħgo bá na'idziidgo hanohwihezñil, nłt'éego ánádaahiit'ijíí doo bighä da, áídá' dabíí bighanigolijíí ɬa'íí biłgoch'oba'híí bighä, áí Christ Jesus bee nohwaidin'aq lék'e, ni'gosdzáń doo hwahá begodigháh dadá';

10 Áí k'adíí ch'í'ñań silijí, Jesus Christ Hasdánohwíhezñilíí hit'ijí silijíí bee; ání da'itsaahíí nohwá yó'oyiné', ɬa'íí ihi'ñaahíí ɬa'íí doo da'itsaah dahíí yati' baa gozhóni bee got'ijízhí nyiné':

11 Áí yati' baa gozhónihíí baa yánáshtihgo, ɬa'íí doo Jews daanlijí dahíí bich'jí yides'a'íí ɬa'íí bił ch'ígó'aahíí nshlijígo háshi'doltijí.

12 Áí bighä goyéé'go shich'jí nagowaa, ndi doo ídaayánsdzí da, hadíí hosisdląqädíí bígonsiħíí bighä, ɬa'íí nt'é bee ba'oshlíihíí Jesus nadáhíí bijiżżej' shá yinádéz'ijígo yínel'aqago bígonsjí.

13 Yati' baa gozhóni shits'á'dí' idesíníts'aq'íí ágádishnii n'íí k'ehgo hóńtq', Christ Jesus bił dała'a nlıjígo odlą' hik'e il'ijóóníí bee hináálgo.

14 Nłt'éego ágot'eehíí naa hi'né' n'íí, Holy Spirit nohwiyi' golíiníí bee nłt'éego binádín'ijí.

15 Asia golzeedí' daagolíiníí dawa shits'á'zhí' ádaasdzaa bígonksí, Phygélus ɬa'íí Hermógenes ałdó' itah.

16 NohweBik'ehń Onesíphorus bichagháshé biłgo yaa ch'oba' le'; ání da'ilháné shił gozhóógo ánáshił'ijí, bésħ hishbizhíí bee daashidestl'óó ndi doo yik'e ídaayándzí da:

17 Áídá' Romeyú naghaadá' dázhó shikáhantaago

shaa nyáá.

¹⁸ Áík'ehgo nohweBik'ehní nadáhíí bijíí baa ch'oba'doleeł; áń Éphesus golzeeyú doo álch'ídé shá áyílaa n'íí nłt'éego bígonłṣi.

2

¹ Áík'ehgo shiye' nílínihií, niyi'siziinií nanlwod le', Christ Jesus bílgoch'oba'íí nainé'íí bee.

² Nqee kágó binááál ilch'ígoni'ááníí, ni ałdó' nqee bada'ónílihií bił ch'ígon'áahgo, bíi ałdó' nqee la'ihíí yił ch'idaago'aah le'.

³ Jesus Christ bisilááda nłt'éehíí nílíjigo ɬahdi' nyé'i niniigonłt'éé le'.

⁴ Hadíí nagonłkaadíí, silááda ábíllaahíí yił goyiłshqóó doleełgo hat'íihíí bighä doo silááda zhinééego ágot'ee dahíí doo nanábinłtl'ogi at'éé da.

⁵ Hadíí nadaagolzéégee itah nljigo, begoz'aaníí bikísk'ehyú át'éeyúgo zhä gonłneego ch'ah hobijíhií baa dot'aal.

⁶ K'e'dileehíí nyeego na'iziidíí, dantsé inot'jjílíí býéé doleełgo goz'aq.

⁷ Ádishñíhiíí baa natsíñkees; áík'ehgo nohwe-Bik'ehní dawa nił ígózjigo ánile'.

⁸ Jesus Christ bínánlñíih, áń David bits'á'dí'go nílíni daztsaqdí' naadiidzaa, yati' baa gozhóni baa nagoshñí'híí k'ehgo:

⁹ Áí yati' baa gozhóni bighä shiniigonłt'éego bés hishbizhi bee da'shídehestłq ndi, nchq'go at'ínihi k'ehgo; ndihíí Bik'ehgo'ihí'ñań biyatí'íí doo ɬestłq'go da.

¹⁰ Nqee Bik'ehgo'ihí'ñań yitahaslaahíí ałdó' Christ Jesus binkááyú hasdáyidonłiı́łgo

bits'á'idindláádíí býéé doleełhíí bighä dawa bee shich'j' ágot'ee ndi bich'j' dahnsdqh.

11 Díí ágolzehií da'anii ágolzéhi: Jesus bił nane'na' lék'eyúgo bił nádaahii'ñaa doo ałdó':

12 Nohwiniigonłt'ée lék'eyúgo bił nadaant'a doleeł: áídá' doo bidaagonłzj da daabiłn'ñiiyúgo, bii ałdó' doo nohwígonsj da nohwıñii doleeł.

13 Néé doo da'ohiidlaq̄ da lék'e ndi, bíhíí t'ah da'ágát'éégo da'áníiyú át'ée: ánílhíí doo łahgo at'éégo nádleeh da.

14 Ániłdishñiihíí nnée bił nanádaagolní, áídí' nohweBik'ehní binadzahgee nl̄dzilgo gádaabiłnii, Yati' da'íliné doo bighä łahada'doht'áh da le', ái doo nl̄'ée holeeh at'éé da, ndihíí ódaayést'saaníi daabiłchqohíí zhá hileeh.

15 Nłt'éégo baa nannáh, Bik'ehgo'ihi'ñań binadzahgee nl̄'éeego ánt'ée doleełhíí bighä, na'iziidií doo ídaayándzj bik'eh dahíí nłjí le', yati' da'aniihíí dábik'ehyú bee iłch'ígon'áah le'.

16 Yati' Bik'ehgo'ihi'ñań doo bik'eh dahíí ła'íí da'ílinégo nagoch'ijaahíí doo óyénłts'aq̄ da: ái dayúweh doo daach'idnłs̄ dago ádaakolił.

17 Ái biyati'íí kóód kots'í yiyaq häíí k'ehgo at'éé: Hymenéus ła'íí Philétus daaholzéhi, ái ágádaat'ee itah;

18 Ái da'anii ágot'eehíí yił ndaahiłsiih, naneznadí' naach'idiikähíí iłk'idá' bech'ígonyáá daaniiigo; áik'ehgo łańi bi'odla' yił nadaagodesgeed.

19 Bik'ehgo'ihi'ñań baa iłch'ígótaahíí nl̄dzilgo begoz'aq̄, kih bitł'ááh iz'aaníi nl̄dzilgo si'ąq häíí k'ehgo, díí k'ehgo nkó biká' dahgoz'aq̄, NohweBik'ehní hadíí býééhíí yígólsj, ła'íí, Hadíí Christ bizhi'

yozhííhíí doo bik'ehyú ágot'ee dahíí yits'á'zhí' at'éé le'.

20 Nqee hałdzilíí bigową yuñe' doo ts'aa óodo ɬa'íí besh ligai bee ádaaszaahíí zhä sinil da, tsı̄ ɬa'íí ɬeezh bee ádaaszaahíí alđó' sinil; ɬa' nlt'éego bighanigolíjigo áadaaszaa, ɬa'ihíí da'ádzaahíí bighä áadaaszaa.

21 Dahadíń áí nchö'go ágot'eehií yits'á'zhí' at'éego dilkqohgo ádilzjyúgo, ts'aa nlt'éego bighanigolínihií k'ehgo ábi'dolniił, Bik'ehgo'ihí'nań bá hadelzaago, áik'ehgo Bik'ehgo'ihí'nań bił nlt'éego yił na'iziid doleeł, nlt'éego na'idziidií dawa bighä iłch'j'hilzaa.

22 Nchö'go ágot'eehií áníi nakaiyehíí hádaat'íni bits'á'zhí'go áñqeh: áídá' dábil'ehyú ágot'eehií, odlą', koł'ijóníí, ɬa'íí iłch'j'gont'éehíí be'ánt'éé, bijíi biyi' daagozhóóníí nohweBik'ehn yich'j' ádaanlıihíí bił hikáh.

23 Doo goyä́ dago, doo nt'é yígólsı̄ dago na'ídílkidíí doo bił ɬaha'dnt'ah da, ágádaat'eehií iłch'j' hadaashkeego ádaabiléhgo bígonlsı̄.

24 NohweBik'ehn yána'iziidií doo hashkeego goz'aq da; áídá' nqee dawa yich'j' nzhooníí, ɬa'íí nlt'éego iłch'igó'aahíí, ɬa'íí bini' k'eh nlịj le':

25 Bits'á'zhí' ádaat'eehií yich'j' nzhoqgo yił ch'igó'aah le'; Bik'ehgo'ihí'nań, nchö'go ágot'ee níí yits'á'zhí' ádaabile' ndi at'éé shı̄, áik'ehgo da'anlıi ágot'eehií yídaagolsı̄ ndi at'éé;

26 Áik'ehgo yídaagodołsı̄ł, ch'iidn nant'án áñíiyú ánádaat'ijlhíí bighä isnáh ádaabisdlaadá' daabishjizh níí yiyl'dí' hadokah doleeł shı̄ alđó'.

3

1 Díí ałdó' bígonłṣí le', nnágodáhyú négodzidíí begodigháh doleeł.

2 Nqee dabízhá ídił daanjóó doleeł, bestso ídáhádaat'ji doo, ída'odlíigo ídaayádaałti' doo, ídaadilkąąh doo, nchq'go aayádaałti' doo, bizhchiinií doo daidits'ag da doo, doo ihédaanzı̄ da doo, doo bił daagodiyı̄h da doo,

3 Doo k'idaanzı̄ da doo, ádaanlıihíi doo ádaanę' da doo, daazhógo aadahdaago'aa doo, nchq'íí yisna' daanlıjı̄ doo, bédaagodzid doo, nqee nzhqoqgo áadaat'eehíi bił daanchq' doo,

4 Nada'ich'aahíi daanlıjı̄ doo, dabízhá daabik'eh doo, itisgo na'ídi'ñil doo, Bik'ehgo'ihı'ñań bił daanzhqoq le'at'éhi gonediiníi zhá itisgo bił daanzhqoq doo;

5 Dábiká'yú zhá ínashood daanlıjigo Bik'ehgo'ihı'ñań binawod doo biká'zhı̄' daahit'ji da: nqee ágádaat'eehíi bits'á'zhı̄' ánt'ee.

6 Áí bitahyú nqee la' nadaach'áhi daanlıjigo gotahyú nadaakaigo isdzáné doo daagoyáá dahíí, nchq'íí lą́ago ye'ádaat'éhi, isnáhgo ádaile'go ádaanlıihíi da'anlıi daanzı̄go ádaile', áí dabíí iłtah at'éego nchq'go natsekeesíi ch'a'odaabihinjił,

7 Dábik'ehn ídaagoł'aah, ndihíi da'anlıi ágot'eehíi ch'éh yídaagoł'aah.

8 Jánnes la'íí Jámbres daaholzéhi Moses yich'jı̄' nadaagonłkaad ádaat'ee n'íí k'ehgo, áí nqeehíi da'anlıi ágot'eehíi yich'jı̄' nadaagonłkaad, áí biini' daanchq'go odlą' yits'á'zhı̄' ádaat'ee.

9 Áídá' doo lą́ago ładaayile' da: Jánnes la'íí Jámbres doo goyáá dahíí nqee dawa bich'jı̄' ch'íñah ádaaszaa

n'íí k'ehgo, áí nñee doo daagoyáá dahíí ałdó' dawa bich'í' ch'í'ñah ádaadolñiił.

10 Áídá' shíí shígosińlsijd, iłch'ígonsh'aahíí, she'at'e', bighä hinshñaahíí, she'odla', ñzaadyú bágohish'aalíí, shił ijóóníí, shíni' k'eh áánksiníí, bígonlsjí,

11 Shini'goch'idile' n'íí, ła'íí góyéé'go shich'í' nagowaa n'íí, Ántioch ła'íí Icónium ła'íí Lýstra daagolzeeyú shich'í' ágodzaa n'íí; shini'daagoch'idile' n'íí bitsíljjihíí dawa bígonlsjí: áí dawa biyi'dí' nohweBik'ehn ch'íshinltíí.

12 Da'aniiigo gádishñii, nñee dawa Bik'ehgo'ihi'ñan bíkísk'ehyú, Christ Jesus binkáayú daahiñaa hádaat'iiníí bini'daagoch'idile' doleeł.

13 Áídá' nñee daanchq'íí ła'íí k'izéda'dilteehíí dayúwehégo ádaaniił, nadaach'aago ła'íí dabíí ałdó' bich'í' nadaadi'ch'aa.

14 Áídá' nihíí, bígonł'aq n'íí ła'íí nłdzilgo osińdląqadíí dayúweh be'ánt'éé, hadíń bits'á'dí' bígonł'aanií bínálñiihgo;

15 Ła'íí Bik'ehgo'ihi'ñan biyati' bek'e'eshchiiníí godilzini hosińdląqadgo hagot'éego Christ Jesus binkáayú hasdánnähíí nił ch'ígó'aahíí t'ah áńłts'ísédá' bígosíńlsijd ałdó' bínálñiih.

16 Bik'ehgo'ihi'ñan biyati' bek'e'eshchiiníí dawa nñee Bik'ehgo'ihi'ñan binkáayú k'eda'ashchijí, áí iłch'ígó't'aahíí bee íljjí, konchq'íí koł ch'í'ñah alñe'íí bee, iłch'í'kole'íí, ła'íí dábik'ehyú ágot'eehíí koł ch'ígó'aahíí bee íljjí:

17 Áí bee nñee Bik'ehgo'ihi'ñan bíyééhíí iłch'í'ilñe', ła'íí nłt'éego ánaadaat'íjłíí dawa yitis

nel'aq̄ doleeł.

4

1 Áík'ehgo Bik'ehgo'ihi'nań ła'íí Jesus Christ nohweBik'ehn, hit'ijgo nadzáágo nant'aa doleełíí, daahinaahí hik'e nanezna'íí yádołtihi, ání binadzaheee gániłdishñii;

2 Bik'ehgo'ihi'nań biyati' bee yáńlti'; doo ngońahgo da, da'adzaayú bił ch'íd'aítj'yú ła'íí doo bił ch'íd'aítj' dayú; nchq'go ágot'eehíí ch'íñah ánílsj, bił daadntéhgo bidag yáńlti', nyee ndi dayúweh bágo'áálgo bił ch'ígon'áah.

3 Nqee da'anii ilch'ígót'aahíí dázho doo hádaat'ij dago bengodogaał; áídá' yati' da'ílinéhíí dabíí bi'at'e' nchq'íí bik'ehgo yíká na'ódaayilts'j'go, áí bił ch'ídago'aahíí yíká daadéz'ij doleeł;

4 Da'anii ilch'ígót'aahíí yits'á'zhí'go n̄daalyis doleeł, yati' daazhógo ágolñéhi zhá hádaat'ij doleeł.

5 Áídá' nihíí dawahá bich'j' ídaagondzág, nyéé'go nich'j' nagowaa lék'e ndi bich'j' dahńldoh, yati' baa gozhóni baa yáńlti'go na'izíid, na'idziid nainé' n'íí ɬanléh.

6 Shíi ilk'idá' da'itsaahíí k'ad baa shi'dilteeh, k'ad dah disháhíí kodí' begoz'aq̄.

7 Shi'odla'híí bighä nłt'éego nagonełkáad, ilhach'idikáhgee hishwołhíí k'ehgo nasdziid shaa hi'né'hi dawa ɬashłaa, da'anii odlä'íí ilch'ígoní'áq̄:

8 K'adíí dábik'ehyú ách'ít'éehíí bighä ch'ah hobijihíí shá k'ihzhí' nnit'q, áí nohweBik'ehn dábik'ehyú át'éego kaa yánáltihíí shaa yi'aah, nadáhíí bijij: doo dashízhä shaa hit'aah da, nohweBik'ehn ch'íñah ádilñe'íí bił daanzhqogo yíká daadéz'iiníí dawa yaa daayiníí alđó'.

9 Dáhadnlñíhgo shaa nnáh:

10 Démas holzéhi yó'oshiłt'e', díí ni'gosdzán biká' ágot'eehií bił nzhqogo Thessaloníca golzeeyú óyáá; Créscens holzéhi Galátiayú óyáá, Titus holzéhi Dalmátiayú óyáá.

11 Luke zhá kú sidaa. Dahagee nnáhgee Mark bił n'ash: án shinasdziidií bee dázhó shich'oníhi at'éé.

12 Tíkikas holzéhi Éphesusyú oł'a'.

13 Áídí' dínyaago shi'iícho Tróas golzeeyú Cárpus bigowągee niiltsooz n'íí shá níltsoós, naltsoos ałdó', ikágé biká' k'eda'ashchijigo ádaaszaa n'íí, áí dázhó hásht'íj.

14 Alexánder holzéhi, beshłitsogi nayiziidi, dázhó nchq'go áshíllaa: nohweBik'ehní án ánát'ijihíí bich'íj na'iniił ndi at'éé:

15 Ni ałdó' án baa gonyáá; nohwiyatí' yich'íj nagonłkaad ni'.

16 Dantsé shaa yá'iti'dá' doo hadíí sha'ashhah sizíj da ni', nnée dawa yó'odaasidez'aq ndi, Díí nchq'ihíí doo biká'zhíj' daaleeh da, dishñiigo Bik'ehgo'ihí'nań bá náhoshkqäh.

17 Da'ágát'éé ndi nohweBik'ehní sha'ashhah sizíj ni', shinawod shá ágółsigo; yati' dawa yídaagodolsíjł, ła'íí doo Jews daanlıj dahíí dawa daididots'ijł doleeħħíí bighä: áik'ehgo ndóičho bizé'dí háshi'doltjíj ni'.

18 NohweBik'ehní nchq'go ádaat'ijihíí dawa bits'á'dí' hashilteeh ndi at'éé, áídí' yaaká'yú yebik'ehíí bengonyáázhíj' shinádéz'ijł doleeł: án dázhó ba'ihégosí le' doo ngonel'aq dayú dahazhíj. Doleełgo at'éé.

19 Prísca hik'e Áquila daaholzéhi, Gozhóq, shá

biłñii, Onesíphorus bichągháshé biłgo ałdó'.

²⁰ Erástus holzéhi t'ah Corinthgee sidaa: Tróphimus holzeehíí Milétum golzeegee nn̄iihgo sitiđdá' dahdiyáá ni'.

²¹ Dáhadnlñíhgo doo hwahá hai nágodleeh dadá' shaa nnáh. Eubúlus, Púdens, Línus, la'íí Claudia daaholzéhi, Gozhóó, daaniłñii, odlą' bee nohwik'íiyú dawa ałdó'.

²² Jesus Christ nohweBik'ehní niyi'siziiníí yił nl̄ij le'. Biłgoch'oba'íí bee nohwich'j' goz'aq le'. Doleełgo at'éé.

**The New Testament of our Lord and Saviour
Jesus Christ
New Testament in Apache, Western (US:apw:Apache,
Western)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Western Apache (Apache, Western)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012,Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apache, Western

© 2012,Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023
22cab38e-86e0-5c5b-8972-5c0fa467c049